

NOWE PRAWO HOLDINGOWE

Propozycja prawa holdingowego w Kodeksie Spółek Handlowych

Na stronie Rządowego Centrum Legislacji został opublikowany projekt nowelizacji Kodeksu Spółek Handlowych („KSH”), który wprowadza tzw. prawo holdingowe („Projekt”).

Proponowane przepisy mają regulować relacje pomiędzy spółką dominującą i jej spółkami zależnymi. Zgodnie z zamysłem autorów Projektu, relacje te mają uwzględniać interes wierzycieli, członków organów oraz drobnych wspólników (akcjonariuszy) spółki zależnej.

W praktyce nowelizacja może dotyczyć znacznej części spółek w Polsce, w tym spółek zagranicznych mających pozycję dominującą w stosunku do spółek zależnych w Polsce.

Poniżej przedstawiamy wybrane zagadnienia nowelizacji w zakresie prawa holdingowego:

GRUPA SPÓŁEK I JEJ WSPÓLNY INTERES

Do KSH zostaje wprowadzone polskie określenie holdingu, a mianowicie „grupa spółek”.

Grupa spółek ma oznaczać spółkę dominującą i spółkę lub spółki od niej zależne, kierujące się interesem grupy spółek czyli wspólną strategią gospodarczą.

Wspólna strategia ma umożliwiać sprawowanie jednolitego kierownictwa przez spółkę dominującą nad spółką albo spółkami zależnymi.

WYMOGI FORMALNE UZNANIA ZA GRUPĘ SPÓŁEK

Spółki faktycznie działające w ramach holdingów nie zostaną automatycznie uznane za grupę spółek w rozumieniu KSH, lecz wyłącznie po spełnieniu określonych przesłanek formalnych.

Aby można było mówić o grupie spółek, jej interes powinien wynikać z umowy albo statutu każdej spółki zależnej.

W tym celu potrzebna jest zmiana umowy lub statutu spółek zależnych w tym zakresie. Jednocześnie konieczne jest ujawnienie uczestnictwa w grupie spółek w Krajowym Rejestrze Sądowym („KRS”). Większość przepisów odnoszących się do grupy spółek znajduje zastosowanie wyłącznie po wpisie wzmianki o uczestnictwie w grupie spółek w KRS.

WIĄŻĄCE POLECENIA

Kluczową instytucją proponowanego prawa holdingowego jest możliwość wydawania spółce zależnej, należącej do grupy spółek, wiążących poleceń przez spółkę dominującą. Wiążące polecenia mają dotyczyć prowadzenia spraw spółki i mogą być wydawane tylko w sytuacji, gdy jest to uzasadnione określonym interesem grupy spółek.

Wykonanie i odmowa wykonania polecenia spółki dominującej przez spółkę zależną wymaga uprzedniej uchwały organu zarządzającego spółki zależnej (zarządu albo rady dyrektorów spółki zależnej).

Odmowa wykonania polecenia jest jednakże możliwa w ściśle określonych w Projekcie sytuacjach. Jednoosobowa spółka zależna należąca do grupy spółek nie będzie uprawniona do odmowy wykonania wiążącego polecenia spółki dominującej.

ODPOWIEDZIALNOŚĆ KADRY ZARZĄDZAJĄCEJ SPÓŁKI ZALEŻNEJ

Projekt wprowadza novum polegające na wyłączeniu odpowiedzialności kadry zarządzającej za wykonanie wiążącego polecenia spółki dominującej na zasadach określonych w Projekcie.

Członek zarządu spółki zależnej (także odpowiednio członek rady nadzorczej, komisji rewizyjnej oraz rady dyrektorów spółki zależnej), nie ponosi w takiej sytuacji:

- odpowiedzialności cywilnej za szkodę wyrządzoną działaniem lub zaniechaniem sprzecznym z prawem lub postanowieniami umowy spółki (na podstawie art. 293 i 483 KSH), ani
- odpowiedzialności karnej za znaczną szkodę majątkową wyrządzoną jej przez nadużycie udzielonych mu uprawnień lub niedopełnienie ciążącego na nim obowiązku (na podstawie art. 296 Kodeksu karnego).

ODPOWIEDZIALNOŚĆ SPÓŁKI DOMINUJĄCEJ

Projekt przewiduje odpowiedzialność spółki dominującej za skutki wydania wiążącego polecenia wykonanego następnie przez spółkę zależną należącą do grupy spółek. Jest to odpowiedzialność wobec: spółki zależnej, wspólników (akcjonariuszy) mniejszościowych spółki zależnej oraz wierzycieli spółki zależnej.

Ciekawym rozwiązaniem jest potencjalna odpowiedzialność spółki dominującej wobec wierzycieli spółki zależnej za szkodę powstałą w następstwie wykonania przez spółkę zależną wiążącego polecenia spółki dominującej. Jest to wyłom od fundamentalnej zasady obowiązującej w spółkach kapitałowych, zgodnie z którą wspólnicy spółek kapitałowych nie odpowiadają za zobowiązania tych spółek.

Odpowiedzialność ta skonstruowana jest jako odpowiedzialność subsydiarna, aktualizująca się wtedy, gdy egzekucja przeciwko spółce zależnej należącej do grupy spółek okaże się bezskuteczna.

SELL OUT I SQUEEZE OUT W SPÓŁCE ZALEŻNEJ

Projekt wprowadza także rozwiązania mogące prowadzić do znacznych zmian struktury własnościowej spółek zależnych z grupy spółek. Obejmują one zarówno uprawnienia przyznawane wspólnikom mniejszościowym (lub akcjonariuszom) spółek zależnych, jak i spółkom dominującym.

KONTAKT

Zapraszamy do kontaktu z naszymi ekspertami w celu omówienia możliwych rozwiązań odpowiadających na Państwa obecne potrzeby.

Grzegorz Gajda

Ekspert prawny
Partner | Radca Prawny
Baker Tilly Woroszyńska Legal
grzegorz.gajda@bakertilly.pl

Dominika Sawicka

Ekspert prawny
Senior Associate | Radca prawny
Baker Tilly Woroszyńska Legal
dominika.sawicka@bakertilly.pl

W pierwszym przypadku, wspólnik albo akcjonariusz spółki zależnej może żądać odkupienia jego udziałów albo akcji przez spółkę dominującą (tzw. sell out) w przypadku, gdy spółka dominująca reprezentuje co najmniej 90% kapitału zakładowego spółki zależnej. Wspólnik mniejszościowy może wykonać to uprawnienie w ciągu trzech miesięcy od dnia ujawnienia uczestnictwa spółki zależnej w grupie spółek w KRS.

W odniesieniu do uprawnień spółek dominujących, Projekt wprowadza możliwość usunięcia wspólników mniejszościowych spółki zależnej (tzw. squeeze out) w przypadku, gdy spółka dominująca reprezentuje co najmniej 90% kapitału zakładowego spółki zależnej (a w określonych okolicznościach mniej niż 90%).

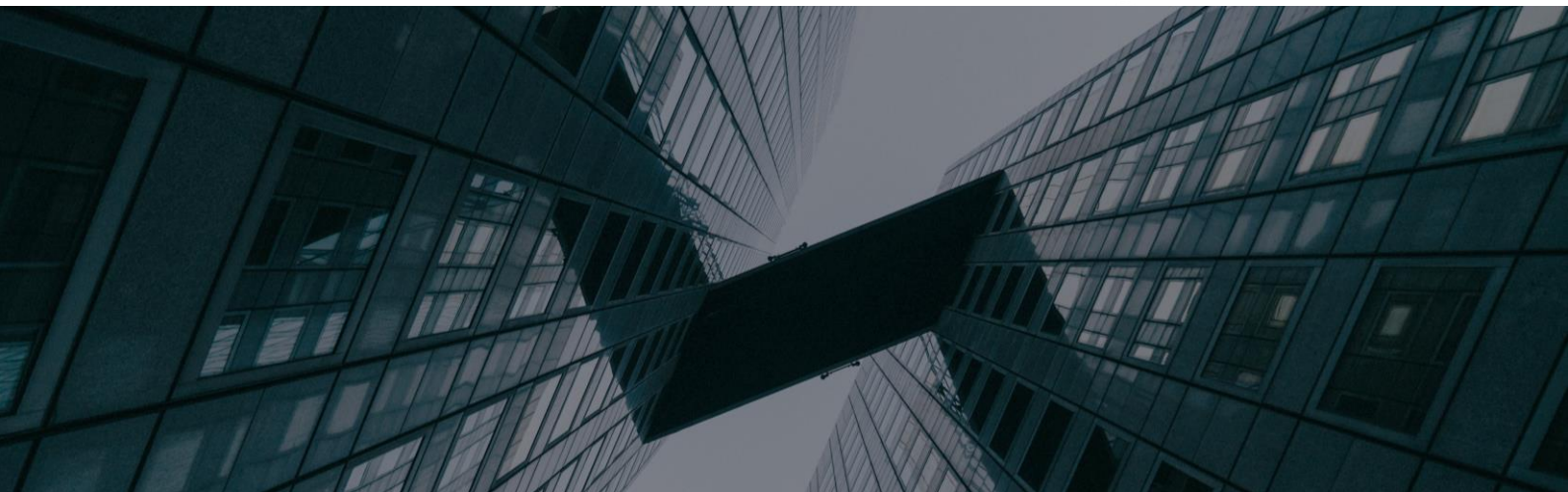
Spółka dominująca może wtedy żądać wykupienia udziałów albo akcji należących do wspólnika albo akcjonariusza takiej spółki zależnej. Procedura ta ma dotyczyć zarówno spółki akcyjnej (w sposób dogodniejszy niż przewidują to przepisy dotychczasowe) ale także spółki z o.o., w której dotychczas nie było takiego trybu.

PODSUMOWANIE

W związku z tym, że znaczna część spółek działających w Polsce to spółki funkcjonujące w ramach polskich oraz międzynarodowych grup kapitałowych, zaprezentowane zmiany mogą być interesujące dla wielu spółek.

Zmiany w zakresie działalności grup spółek, odpowiedzialność spółki dominującej za szkody powstałe w spółce zależnej w efekcie wydania wiążących poleceń i złagodzenie odpowiedzialności kadry zarządzającej spółką zależną mogą usprawnić prowadzenie działalności gospodarczej przez holdingi w Polsce. W szczególności związane jest to z pojawiającymi się w praktyce rozbieżnościami pomiędzy interesem całej grupy kapitałowej a interesem poszczególnych spółek. Takie rozbieżności mogły bowiem stanowić nie lada wyzwanie dla osób zarządzających spółkami zależnymi, formalnie zobowiązanych do działania w interesie reprezentowanej przez nich spółki.

Proponowane przepisy mogą to zmienić, jednakże ostateczny kształt proponowanych zmian poznamy wkrótce.

O NAS

Baker Tilly Woroszyńska Legal jest kancelarią skoncentrowaną na obsłudze przedsiębiorców we wszystkich kluczowych obszarach ich działalności. Zespół kancelarii tworzą prawnicy z wieloletnim, międzynarodowym doświadczeniem transakcyjnym i doradczym. Jako członek **grupy doradczej TPA** i **niezależny członek Baker Tilly International**, globalnej sieci oferującej kompleksowe usługi doradcze, kancelaria łączy zalety zintegrowanej obsługi „one stop shop” z ekspertyzą tradycyjnej kancelarii prawnej i zasięgiem międzynarodowej grupy doradczej.

TPA to wiodąca międzynarodowa grupa konsultingowa oferująca kompleksowe usługi doradztwa biznesowego w 12 państwach Europy Środkowej i Południowo-Wschodniej. **W Polsce** TPA należy do największych firm doradczych. Zapewniamy międzynarodowym koncernom oraz dużym przedsiębiorstwom krajowym efektywne rozwiązania biznesowe z zakresu doradztwa podatkowego, outsourcingu księgowości i płac, doradztwa dla sektora nieruchomości i doradztwa personalnego, a także audytu i doradztwa biznesowego pod marką Baker Tilly TPA.

TPA Poland, Baker Tilly TPA oraz Baker Tilly Woroszyńska Legal są jedynymi reprezentantami Baker Tilly International w Polsce - jednej z największych globalnych sieci niezależnych firm doradczych.

www.bakertilly.pl
www.tpa-group.pl

NASZE BIURA

Baker Tilly Woroszyńska Legal

ul. Przyokopowa 33
01-208 Warszawa, Polska
tel: +48 22 647 99 00
email: legal@bakertilly.pl

Katarzyna Woroszyńska
Szefowa biura w Warszawie

Partner zarządzająca | Rechtsanwältin/Adwokat
katarzyna.woroszyńska@bakertilly.pl

Biuro w Poznaniu:

ul. Młyńska 12
61-730 Poznań, Polska
tel: +48 61 630 05 00

Grzegorz Gajda
Szef biura w Poznaniu

Partner | Radca prawny
grzegorz.gajda@bakertilly.pl

Niniejszy dokument został przygotowany wyłącznie w celach informacyjnych i ma charakter ogólny. Każdorazowo przed podjęciem działań na podstawie prezentowanych informacji rekomendujemy uzyskanie wiążącej opinii ekspertów Baker Tilly Woroszyńska Legal i/lub TPA Poland.